

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA BISERICĂȘCĂ ȘCOLARĂ LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ

Invățăminte din trecutul sectelor*

de Dr. Grigore Gh. Comșa,
Episcopul Aradului.

Nimeni în materie de secte nu are voie să se referi la neștiință. Neștiința nu scuză pe nimeni căci fiecare are glasul conștiinței. Acest glas al conștiinței în materie de secte răsună puternic. Cel ce în doctrina lui respinge uzul armei chiar și în caz de război, face dovada că este și împotriva stăpânirii, care nu în zadar poartă sabia, precum zice Sf. Pavel. Este limpede adevărul acesta, atât de limpede că nu putem vorbi aici de o conștiință falsă sau eronată,

Dar noi vom arăta pe scurt din unele întâmplări istorice că pe lângă glasul conștiinței mai grăește și trecutul cu faptele lui. E vorba de mișcările rebotezătorilor din orașul Münster (Germania) dela anul 1534. Pentru autoritățile statului român sunt pilduitoare acele evenimente.

Am la îndemână volumul: „Die Wiedertäufer zu Münster“ apărut în țara în anul 1923 și tradus în limba germană de Clemens Löffler după documente din secolul al XVI-lea. Volumul expune pe 270 pagini cele mai fantastice întâmplări. În orașul Münster în anul 1534 se ivesc rebotezători și consiliul orașului stă indiferent. Nepăsarea autorităților făcu să crească numărul celor ce se rebotezau, în frunte cu un anumit Rottmann. Evenimentele de atunci se pot asemăna în privința rebotezării, cu acțiunea sectarilor dela noi, cari se rebotează călcând legile statului, fără a suferi din cauza aceasta vr-o atingere.

Dar rebotezătorii de atunci sunt un fel de precursori ai celor de azi. Mulți se simțeau atunci atinși de un oarecare fior religios manifestat prin spasmi, tremurătoare produse de o beutură amețitoare, amestecată cu elemente chimice înzestrate cu anumite efecte amețitoare. Avem azi în țară la noi pe așa numiții pentecostaliști cari se împărtășesc pe ascuns în case particulare, — fără a fi oprți de autorități, — și apoi încep să tremure și să grăiască în limbi, cum zic ei. Vigilența autorităților ar putea descoperi lucruri interesante.

Rebotezătorii din 1534 luau în bătae de joc ceremoniile sfinte ale catolicilor. Aranjau manifestări pe străzile orașului Münster ducând în lectică pe un prefăcut bolnav, căruia o persoană mascată ca preot îi citea; unii pocăiți luau în derădere portul preoților.

*Articolul publicat în Universul, la 22 Septemvrie 1927.

Pocăiții de atunci devastau bisericile și mănăstirile. Chiar locuitorii orașului, Münster în mare parte ne mai putând tolera excesele rebotezaților și-au părăsit vetrele, plecând din oraș. Cei rămași acolo fură rebotezați cu forța iar apoi cei rebotezați cu toții s'au baricadat în oraș, punând la temelie baricadelor, cruci de piatră, sarcofage episcopale și pavagiul de piatră din biserici. Pocăiții din Münster au decretat comunismul, iar când „profetul” Ioan Mattius găsi un opozant în persoana unui biet fierar, acesta fu omorât. Se introduse și poligamia, iar ceice o rebrobau, trebuiau să moară. Un anumit Ioan de Leyden se proclamă pe sine rege al „noului Sion” în Münster.

Rebotezații cari s'au baricadat în orașul Münster au recurs la consumarea tuturor pisicilor, și câinilor și cailor din cetate ca să scape de foamete, dar la urmă totuși s'au predat siliți de împrejurări! Corifeii mâncau mai ahtiați din carnea dobitoacelor iar apoi au plătit cu capul nebunia săvârșită: Căci nebunie au făcut începătorii păcătoaselor erezii de azi.

Fără discuție, dacă azi pocăiții nu spoliază bisericile noastre, totuși în adunări despre preoți se vorbește mai mult. Pocăiții de azi forțează pe fiii lor să se boteze din nou, căci altcum îi exclud dela moștenire. Copiii de bapțiști în școli ostentativ nu-și fac cruce, chiar dacă au botezul ortodox, pentru că așa îi învață părinții.

Pocăiții dela noi în unele sate învață că binecuvântarea căsătoriei e superfluă, ceea ce nu-i departe de ideea de poligamie; ei învață că va veni un nou imperiu a lui Mesia cu o nouă împărțire a bunurilor materiale, care va să zică azi ar fi mare nedreptate. Noroc că nu au acces la arme căci dacă ar avea putere ar folosi arma împotriva stăpânirii pocăiții de azi cari sunt în teorie împotriva prinderii armei. Cunosc personal un caz,—când pocăiții din comuna Bonțești, jud. Arad, au desarmat în ziua de Sf. Paști 1916 pe un jandarm.

Am putea spicui multe lucruri extravagante și mult grăitoare din viața pocăiților din diferite țări, dar ajung cazurile din Münster. Cei chemați a delibera asupra mișcărilor sectare sunt buni români și mari patrioți,—astfel că pot lua multe învățăminte din trecut. Exclusiv acest gând m'a călăuzit când am scris aceste rânduri pentru că prea mult îmi iubesc biserica, neamul și țara, decât să știu că nu am contribuit cu slabele mele puteri la deslegarea problemei sectare, atât de mult legată de propaganda străină ca unghia de carne.

Inaugurarea Academiei teologice.

Joi la 22 Septemvrie s'a serbat deschiderea anului școlar la Academia teologică din Arad cu mare solemnitate, fiind totodată și serbare de inaugurare a acestei înalte instituțiuni culturale, în care s'a promovât prin hotărîrea Adunării eparhiale în acest an institutul teologic. La ora 9 dim., s'au prezintat studenții în teologie împreună cu întreg corpul profesoral și cu conducătorii seminariali în catedrală, unde P. C. Sa pâr. rector *Dr. Teodor Botiș* a oficiat slujba chemării Duhului Sfânt. Răspunsurile le-a dat corul armonios condus de prof. A. Lipovan. A făcut impresiune adâncă prezentarea P. S. Sale și a membrilor Consiliului eparhial.

După serviciul divin trecând întreaga asistență în sala Academiei dela fostul institut, acum înalt, P. C. Sa pâr. Rector *Dr. Teodor Botiș* prin o cuvântare festivă ținută în prezența P. S. Sale și a consilierilor eparhiali deschide primul an școlar al Academiei teologice mulțumind P. S. Sale pentru sprijinul Său la ridicarea institutului și pentru prezentarea Sa, și arătând importanța, ce o are în împrejurările de azi cariera preoțească. Subliniază calitățile cari trebuie să le aibă preotul după epistolele pastorale ale apostolului Pavel și promite tot devotamentul corpului profesoral pentru ținerea la nivel a Academiei. Incheie cu cerea binecuvântării P. S. Sale la lucrările școliei.

P. S. Sa pâr. Episcop *Grigorie* răspunzând, spune că prin prezentarea Sa a voit să dea însemnătate actualului ridicării institutului la rang de Academie. Aceasta ridicare a fost o emanație firească a voinței bune a tuturor, ce corespundea cu intențiunea Sa exprimată în cuvântarea dela instalare în scaunul episcopesc, în care a accentuat — ca o parte din programul Său — înălțarea pregătirii preoției la cerințele vremii de azi. Referindu-se la pericopa evanghelică a sfintei slujbe zice, că față de voința d-zească a semănătorului evanghelic voința omenească e slabă și pregătirea preoțească pretinde 4 ani pentru a putea reprezenta voința d-zească. Deaceea adresându-se corpului profesoral îl asemănează cu îngrijitorul farului dela mare, carele nu se poate stânge fără a nu primejdui corăbiile. Farurile sunt preoții. Așteaptă dela corpul profesoral toată grija la plinirea chemării sale. Adresându-se apoi auditorilor de academie spune, că cei 4 ani de studiu sunt de cea mai mare însemnătate pentru ei. Precum s'ar putea întâmpla nenorocire ireparabilă dacă căpitanul corabiei numai pe o minută s'ar uita să vegheze la cârmă, așa și petrecerea lor în cadrele Academiei ar deveni un lucru foarte problematic, dacă ar neglija învățătura și n'ar economisi clipă de clipă din timpul prețios. Apoi arătându-le conștiința apostolului Pavel despre misiunea apostolului (1. Cor. 4, 1—2), îi îndeamnă la câștigarea cunoștințelor recerute, ca să aibă să spună lumii de azi, că nu trebuie să privească la pământ, ci la cer. Preo-

tul este reprezentantul voinței lui Dumnezeu. Un pictor voind să înfățișeze frumuseța dzească a zugrăvit un tiner arătând cu o mână spre pământ, având literile: „nimic aici“, iar cu alta spre cer, având literile: „totul aici“. Cu un astfel de tiner îi place să compare pe fiecare preot al neamului, zicând oamenilor cu mâna îndreptată spre pământ: nimic aici, iar cu cea îndreptată spre cer: totul dela Dumnezeu. De aceea să caute ei a se înzestra cu toate armele pentru combaterea piedecilor. Asămănând prestațiunea preoțască cu prestațiile altor slujbași concludem, că singur preotul este acela, care cu străduințele lui trebuie să facă totul, pentru a zidi biserica lui. A venit dară în mijlocul lor pentru că în toate zilele voește a avea conștiința împăcată, că a contribuit cu pildă bună, cu cuvântul Său, la pregătirea lor, și că de aceasta Să-și aducă aminte și la hirotonia lor. Impărtășește binecuvântarea Sa tuturor, atât profesorilor cât și auditorilor.

Cuvântarea de toată frumusețea a P. S. Sale rostită cu avânt a stârnit admirația și entuziasmul tinerimii, precum și a întregii asistențe.

Serbarea încheiă cu cetirea regulamentului școlar.

Astfel inaugurarea Academiei teologice prin prezența P. S. Sale și a consilierilor eparhiali a avut aspectul unei serbări înălțătoare a inșeși, eparhiei arădane și e de regretat numai, că n'au luat parte la ea toți frunțașii arădani.

Sfințirea bisericii din Luguzău.

Vizitarea parohiilor din Șilindia, Camna și Iarcoș.

P. S. Sa Episcopul eparhial pleacă dela reședință Sâmbătă, în 24 Sept. dimineața la orele 7:30 cu trenul personal spre Târnova, însoțit de consilierul referent Mihaiu Păcățian și diaconul Vichente Guleș. La gara din Târnova ne așteaptă zelosul protopop al Șiriei Mihaiu Lucașu cu automobilul său propriu. În Târnova ne se pune la dispoziție și al doilea automobil. Astfel străbătem cu două automobile drumul destul de greu până la Șilindia, unde sosim la orele 10:30.

La hofarul comunei ne așteaptă un grup de călători. P. S. Sa e întâmpinat de pretorele plasei din Târnova, dl E. Feier. În curtea bisericii i-se oferă un frumos buchet de flori în semn de iubire din partea elevilor dela școala primară de stat din Șilindia. În ușa sf. biserici, P. Sf. Sa este așteptat de vrednicul preot Ștefan R. Lungu și de distinsul protopop al Ineului, Ioan Georgia...

Se face un serviciu divin, la sfârșitul căruia, preotul Ștefan R. Lungu se adresează în cuvinte elogioase către P. S. Sa în care spune că P. S. Sa, ca un vrednic urmaș al Sf.ților Apostoli lucrează pentru apropierea Cereiului de pământ pentru readucerea fiilor răfăciți către Tatăl ceresc. P. S. Sa folosește cea mai modernă metodă de pastorație: cercetarea personală. Din focul

sacru al misionarismului episcopului, se încălzesc și smeriții slujitori ai altarului.

Ce privește situația parohiei, este satisfăcătoare. Sectarii nu sunt. Nr. caselor 200, Nr. sufletelor 900. Concubini 15. S'a înființat și funcționează societatea Sf. Gheorghe și societatea pentru înfrumusețarea bisericii și cimitirului. Societatea Sf. Gheorghe are un cor mixt condus cu pricepere de zelosul director școlar, Aron Indreiu. Intemeierea comunei se perde în negura vremurilor. Se amintește în cronicile ungurești pe la anul 1200 sub numirea *Selind*.

Minoritarii sunt de proveniență mai nouă din anii 1860—1870, prin colonizare. Viața religioasă-morală satisfăcătoare. Popor conștient.

Mulțumește P. S. Sale pentru înalta vizită dorindu-i mulți fericiți ani.

După vorbirea părintelui Ștefan R. Lungu urmează predica frumoasă rostită cu multă elocință de P. S. Sa și ascultată cu atenție încordată de credincioși — despre datoria creștinului de a se îngriji de mântuirea sufletului.

Masa am luat-o în casa ospitalieră a părintelui Șt. Lungu, la care au fost invitați intelectualii din localitate împreună cu preotul rom. catolic. Am constatat cu bucurie o armonie perfectă între intelectualii din loc și că preotul e respectat de toți.

După masă trecem la parohia din Camna, care abia numără 354 suflete ortodoxe române.

Ne așteaptă mult popor. Biserica ticșită de credincioși. P. S. Sa e întâmpinat de notarul Nicolae Peia și de primarul comunal Teodor Jigovan, iar la ușa sf. biserici e primit de veteranul paroh Vasile Borza.

La sfârșitul serviciului divin, preotul Vasile Borza om de 78 de ani în câte-va cuvinte binevuntează pe Pr. Sf. Sa exprimând bucuria creștinilor de a-l vedea în mijlocul lor. Avată că numărul caselor este de 70, numărul sufletelor 304. Concubinași 7 și o singură familie de baptist.

Urmează predica înălțătoare a Pr. Sf. Sale îndemnând poporul să dea mai multă atenție educației religioase morale a tineretului.

Poporul care a lăsat sf. biserică, ovaționează îndelung pe Arhieria.

După o scurtă vizită la parohul locului, trecem la Iarcoș.

Iarcoșul e o comună mică care abia numără 350 suflete ortodoxe române. Icută între dealuri și păduri, abia în timpul din urmă a ajuns la lumină după ce pădurile au fost tăiate. Are o biserică mică de lemn, veche și deteriorată. De ani de zile nu poate ajunge să aibe preot în loc. E administrată cu multă greutate și mari jertfe, de preotul Liviu Nica din Luguzău.

Poporul a primit pe Pr. Sf. Sa cu o nespūsă bucurie și sinceritate. Săteanul Nicolae Cristea a întâmpinat pe Pr. Sf. Sa cu următoarele cuvinte pe cari le redăm fidel: „Dea Pronia Cerească să fie cu folos

venirea Pr. Sf. Voastre în mijlocul nostru. Așa om mare și de cinste încă n'a fost până acum în comuna noastră. Să trăiți la mulți ani!"

S'a făcut un serviciu divin la care Pr. Sa a predicat despre trecutul biserii noastre ortodoxe și despre foloasele aduse neamului din punct de vedere moral și național.

La ieșire din comună, întreg poporul cu mic cu mare l'a petrecut pe Pr. Sf. Sa până la marginea comunei.

Dela Iarcoș am trecut la *Luguzău*. Seara s'au făcut serviciile divine prescrise pentru sfințirea de biserică. Am fost găzduiți și foarte afabil primiți la dl Dr. Földes, medic, apotecar și mare proprietar.

Parohia *Luguzău* numără numai 371 suflete ortodoxe române și deși acest vrednic și bun popor ani de-a rândul a avut recoltă slabă, totuș aproape numai din puterile proprii a ridicat o biserică frumoasă, solidă provăzându-o cu clopote și cu toate obiectele necesare. De sigur că părintele Liviu Nica s'a ostenit mult până a putut zidi această biserică și de aceea merită toată lauda. Acolo unde preotul se identifică cu interesele bisericii și ale poporului, zelul apostolesc al preotului nici când nu întârzie să-și aducă roadele sale folositoare.

Sfințirea bisericii s'a făcut Duminecă în 25 Septembrie. Serviciul divin s'a început cu sfințirea apei, a urmat actul sfințirii după tipic și sf. liturghie cu un fast impunător.

În cursul sf. liturghie, clericul Traian Pelea a fost hirononit întru diacon, iar diaconul Adrian Raica întru presbiter și duhovnic.

Răspunsurile le-a dat corul vocal din Șilindia. Cântăreții de strană încă s'au prezentat bine.

La priceasnă păr. Liviu Nica face o dare seamă despre starea parohiei despre greutățile mari cu cari a trebuit să se lupte până a văzut biserică ridicată. Jertfa poporului i-a fost cel mai mare ajutor. Mulțumește P. Sf. sale pentru dragostea cu care a grăbiț să le sfințească biserică. Tălmăcește deosebită bucurie și mângâiere a poporului văzându-și în sfârșit biserică sfințită și împodobită. Modestia și sinceritatea cu care păr L. Nica a vorbit, a făcut o impresie foarte plăcută.

Urmează frumoasa și instructiva predică a P. S. Sale despre puterea și foloasele bisericii ortodoxe dela începutul întemeierii sale și până astăzi: Biserica ficsită de popor.

După terminarea serviciului divin P. S. Sa distinge cu înalta sa vizită pe un țărani.

La prânz P. S. Sa, împreună cu suita, cu preoții liturghisitori și cu intelectualii din loc, au fost oaspele părintelui Liviu Nica.

Ni-a atins plăcut armonia ce există între preot, intelectuali și popor. E de înțeles că întru astfel de mediu sănătos, multe lucruri frumoase se pot face spre lauda și mărirea lui Dumnezeu.

La orele 9 seara am sosit la reședință.

Ce lucră preoții dela munte?

Am așteptat să apară ceva veste bună la lumina zilei și despre noi nenorociții preoți dela munte. Durere însă până azi nu s'a aflat omul ca să scrie câteva șire că „și din Israel poate eși ceva bun“! Nu e mult de când s'a înființat protopopiatul Gurahonț, din carele și neînsemnata mea parohie Măgulicea face parte.

La vremuri mari, oameni noi, zic învățații și mai ales politicianii noștrii. Și iată un fapt împlinit! S'a schimbat regimul — dar numai la formă — și totuși se observă în interes mai viu din partea celor puși la conducere. Nu voi aduce laude nici elogi fraților conducători — deși poate o merită — căci ca ucenici ai domnului suntem călăuziți de porunca Lui, că „cel ce voadeste să fie mai mare între voi se vă fie vouă slugă“! Slugi buni și credincioși sunt atunci frații noștrii conducători: preotul A. Florea din Iosășel și Cristea din Zimbru, cari nu numai a poruncit să ne întrunim în ziua de 11 Septembrie la sf. biserică din Măgulicea la ședința cercului religios ci însuș președintele cercului religios A. Florea a rostit o predică instructivă despre Cristos răscumpărătorul neamului omenesc, sbiciuind păcatele lumii moderne de azi, care a fost ascultată cu viu interes nu numai de popor ci și de alți oaspeți veniți: S'a celebrat sf. liturghie în sobor de preoți: A. Florea, L. Iuga Cristea Micluța și Hărduț; iar veteranul preot emerit N. Balta cu toată vârsta înaintată a condus strana împreună cu preotul Ghila în lipsa de cantori, cari sunt duși la țară cu poame spre ași câștiga pâinea de toate zilele. Deși poporul de aci trăește din vânzarea poamelor, totuși s'a prezentat un număr îndestulitor cu excepția femeilor, cari de astădată s'a prezentat în număr mic. După fârșitul sf. liturghii s'a celebrat parastas pentru odihna răposatului rege Ferdinand I. apoi neam dus cu toții la școală, unde preotul Micluța a citit o disertație despre indiferentismul reeligios-moral la poporul român ce s'a potențat mai ales în urma războiului. Nu vreau să-i aduc nici fratelui Micluța laude, dar poate fi mângâiat, că leacul de care a uzat în disertația sa a temperat mult febra și durerea de care suferă poporul. Terminat fiind programul frații preoți, și alți oaspeți, au fost poțtiți la masa preotului localnic apoi cu trenul procsim s'a întors fiecare la ale sale. Mi-am luat această modestă sarcină de a relata cele petrecute, căci în rândul trecut am avut ședință la Dumbrava și deși s'a însărcinat fratele Micluța cu redactarea raportului, n'a scris nimic — poate tot din modestie — și voadesc deci să previn a doua greșală.

Tot pentru a dovedi, că și noi lucrăm după modestele noastre puteri și după împrejurări, deși nu avem sesiuni și case parohiale și ștole grase ca frații dela țară — pentru viitorul apropiat voi trimite spre publicare lucrarea ce am rostit-o în parohia Dumbrava. —

Voim să dovedim că „piatra pe care a nesocotit-o ziditorii s'a făcut în capul unghiului; dela Domnul este aceasta . . . !

Măgulicea la 22 Sept. 1927

L. Iuga
preot

† Emilia Chicin.

Preotul nostru din Nădlac Nicolae Chicin, a îndurat o mare pierdere prin trecerea soției sale Emilia Chicin la viața eternă, căci răposata în urma multor dureri ce a ajuns-o în viață, moare în etate relativ tineră, de 59 ani. Dumnezeu s'o odihnească cu cei drepti.

Familia întristată ne-a trimis următorul necrolog:

Cu inimă frântă de durere vestim preaiubitelor noastre neamuri, prieteni și cunoscuți, că adorata noastră soție, mamă, soacră, bunică unchioaie, cumnată, verișoară cuscră și nepoată *Emilia Chicin* născută *Caba* preoteasă după lungi și grele suferințe, azi la ora 6 seara și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului în etate de 59 ani și al 38-lea an de căsătorie.

Rămășițele pământești ale scumpei noastre repodate se vor așeza spre vecinica odihnă Duminecă, la 25. Sept. a. c. la ora 2 p. m. după prohodul ce se va oficia în biserica ort. română din loc, în cimiterul din „Bujac“.

Nădlac, la 23. Septembrie 1927.

Dormi în pace suflet nobil!

Nicolau Chicin preot soț; Emilia măr. Mărgineanu, fică; Gheorghe, fiu; Nicolau Mărginean, preot ginere; Letiția, nepoată; Vd. Sofia Caba n. Drăgan, unchioaie; Dr. Iuliu Chicin, medic și soția Vioara, Dr. Remus Chicin, avocat cumnați; Ilie Mărginean și soția Persida, cuscri. Și numeroși alți nepoți și nepoate.

Școala superioară de Științe de Stat din București

— Secretariatul: B-dul I. C. Brătianu No. 41 —

Inscrierile la Școala Superioară de Științe de Stat din București, încep în ziua de 1 Septembrie și vor continua până la 10 Octombrie 1927.

Pentru a fi înscris și admis ca student al școlii, candidatul trebuie să justifice, odată cu cererea de înscriere, că posedă:

- Diploma de bacalaureat sau altă diplomă echivalentă din țară sau streinătate, sau
- Certificat de absolvire a ultimei clase a cursului superior de liceu.

Pentru anul acesta școlar pot fi înscrși și acei cari au cel puțin 5 clase liceale sau studii echivalente.

Studentii cari nu au bacalaureatul sau ultima clasă a liceului nu vor fi admiși la licență de cât în urma unui examen special.

Programul acestui examen este următorul:

- Limba și literatura română,
- Cunoștințe de limba și literatura Franceză,
- Istoria universală și istoria românilor,
- Geografia generală, geografia țării și
- Noțiuni elementare de științe fizico-naturale.

Acest examen special urmează să fi trecut în timpul celor trei ani de studiu,

Actele ce trebuiesc depuse la înscrierea în original și copie sunt:

- Actul de studiu,
 - Extractul de naștere și
 - 2 fotografii, 5—7 fondul alb.
- Taxele școlare pe anul 1927/28 sunt fixate astfel.
- Taxa de înscriere într-o secțiune . . . Lei 2'650—
 - „ „ „ în ambele secțiuni „ 4'150—
 - „ examenului de complectare . . . „ 600—
 - „ „ pentru fiecare materie . . . „ 200—
 - „ „ „ materiile restanță) „ 300—
 - „ „ de fiecare materie câte) „
 - „ „ de licență „ 2'000—
- Taxele de înscriere se achită integral odată cu cererea.

Inscrierile se fac — în zilele de lucru la cancelaria școlii de la orele 17—19,— în B-dul I. C. Brătianu, 41.

Regulamentul de organizare și cel interior se pot procura de la secretariatul școlii la adresa de mai sus, tot cu începere de la 1 Septembrie 1927.

Dr. Vasile Stan Vicar arhiepiscopesc

Pentru trecerea la cele veșnice a Prea Sfințitului arhieru Dr. Ilarion Pușcariu întâmplată în anul 1922, postul de vicar arhiepiscopesc a rămas până acuma vacant și neîntregit.

Acest post s'a întregit din partea Înalt Prea Sfinției Sale Arhiepiscopului și Mitropolitului *Nicolae* în ședința plenară a Consiliului arhiepiscopesc, ținută în 7 Septembrie a. c.

I. P. S. Sa a amintit, că a amânat până acuma întregirea acestui post, între altele și din dorința de a conduce însuși în acest interval de timp, lucrările pentru reorganizarea instituțiilor noastre bisericești și pentru înființarea altora, cari sunt necesare în desvoltarea bisericii noastre.

Dar în măsura în care această operă se desăvârșește, simte nevoia unui ajutor, căruia să-i poată încredința o parte din multele îndatoriri bisericești.

Drept aceea — declară I. Prea Sf. Sa, — în conformitate cu art. 157 al statutului de organizare unitară al bisericii noastre, numește de vicar arhiepiscopesc pe I. P. C. S. *Dr. Vasile Stan* actualul director al Școlii Normale „Andrei Șaguna“, dorindu-i totodată dela bunul D-zeu, viața îndelungată și putere ca să poată satisface îndatoririlor împreunate cu acest post.

Consiliul arhiepiscopesc a luat cu bucurie la cunoștință, numirea de vicar făcută din partea I. P. Sf. Sale, iar noul vicar în cuvinte bine simțite a mulțumit I. P. Sf. Sale pentru înalta distincțiune, promițând că-și va da toată silința să satisfacă noii misiuni încredințate dânsului.

Noul vicar al arhiepiscopiei noastre a avut în această înaltă demnitate doi vrednici înaintași, pe regretații:

Nicolae Popea, vicar dela 1868—1889 și

Dr. Ilarion Pușcariu, vicar dela 1889—1922.

INFORMAȚIUNI.

Moda unghiilor vopsite. Avem pân acum moda părului tuns, moda rochiilor scurte, moda buzelor roșii și altele.

Acuma cucoanele de la Paris au mai stârnit încă una: moda unghiilor vopsite, care se întinde repede printre femei.

Mai cu seama doamnele boerilor de viță, își vopsesc unghiile după cum îi culoarea rochiilor lor. La o rochie verde unghii verzi, la una albastră — unghii albasfre și așa mai departe.

Cele care își schimbă de câteva ori rochiile pe zi, tot de a atâtea ori își vopsesc și unghiile cu altă spoială după rochie.

În America duduele au lepădat ciorapii și acum își vopsesc deadreptul picioarele în fel de fel de chipuri.

Până unde va mai ajunge oare moda la femei?..

Mulțumită publică: Epitropia bis. ort.-rom. din Măderat aduce și pe aceasta cale cele mai vii mulțămiri următorilor donatori:

Di Ioan Georgescu, prefectul județului Arad a binevoit a ordonanța din fondul județului, ca ajutor pentru repararea sf. Biserici din Măderat, suma de 20.000 Lei;

Dna Iovanca dr Nemet din Arad a donat pentru turnarea unui clopot 2000 Lei;

Credincioșii: Lena și Ion Mișuțiu din Măderat au donat 2 prapori mari și un stihariu preoțesc în preț de: 11.000 Lei;

Credincioasa Marta soția lui Petru Pescarlău din Măderat 2 prapori confecționați de două surori din Siria în preț de: 8000 Lei;

D-zeu să le răsplătească cu toate bunătățile Sale!
preot. M. Popovici,

La școala Profesională de fete ort. rom. I-u din Arad, pentru răspândirea învățământului profesional, se primesc, din inițiativa Comitetului școlii, 15 eleve externe scutite de orice taxe, numai în clasa I-a.

Cererile se primesc până la 10 Octombrie 1927.

BIBLIOGRAFIE.

Noul Testament. A apărut *Noul Testament* în editura Institutului Biblic, tradus de vestitul scriitor bisericesc părintele Grigorie Pisculescu (Gala Galaction) Deoarece au eșit desub tipar numai un număr redus de exemplare, recomandăm preoțimei noastre și studenților dela institutele teologice să se provadă de vreme cu Testamentul nou scris așa de frumos de neîntrecutul stilist părintele Pisculescu.

Costă legat 100 iar broșat 70 lei exemplarul.

CONCURSE

Nr. 4762/927

În baza rezoluțiunii Ven. Consiliu Eparhial nr. 4762/927.

Pentru îndeplinirea parohiei vacante din Firiteaz, protopopiatul Vinga, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Venitele acestei parohii sunt:

1. Sesiunea parohială în estenziunea actuală.

2. Birul parohial, răscumpărat în 16 jugh. de pământ.

3. Casa parohială.

4. Stolele legale.

5. Intregirea dotatiei preoțești dela Stat, pentru care parohia nu garantează.

Alesul va solvi toate impozitele după venitele sale parohiale.

Parohia este de clasa II. (doua)

Reflectanții din alte dieceze numai cu învoirea P. Sf. Sale Părintele Episcop pot concura.

Rucursele ajustate cu documentele necesare și adresate Consiliului parohial ort. rom. din Firighaz, se vor înainta în termenul concursului Oficiului protopopesc din Vinga, iar reflectanții se vor prezenta, observând dispozițiile §-lui 33 din Regulamentul pentru parohii, în sf. Biserica din Firiteaz pentru a oficia și cuvânta.

Firiteaz, din ședința Consiliului parohial ținută la 5 Septembrie 1927.

Consiliul parohial.

În înțelegere cu: Sava Tr. Seculin protopop.

1—3

—□—

Nr. ad. 4931/1927.

Prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile pentru conferirea pe durată exclusivă a anului școlar 1926/927 a burselor vacante din fundațiunea Teodor Pop, administrată de subsemnatul consiliu eparhial.

Îndreptățiți la acele burse sunt, coform literilor fondationale a. rudele fundatorului; b. tinerii români ortodocși din Giula, cari studiază la noi în patrie; c. în lipsa recurenților indicați sub a.—b. urmează îndreptățirea tinerilor români din dieceza Aradului după arondarea sa veche, comerciale, industriale, de agricultură, militare, gimnazial-liceale, academii, universități și institute teologice.

La concurs se admit și eleve.

Concurenții au să-și prezinte cererile la Consiliul subsemnat în termenul concursual, cu următoarele documente în original ori autenticate la vr-un notar public.

1. Acte de botez din matricula bisericească, provăzută cu clauzula oficiului parohial local, că petentul și azi aparține bisericii noastre;

2. Rudeniile fondatorului să anexeze și informații familiare, pentru dovedirea gradului de înrudire.

3. Atestat de paupertate dela dregătoria politică locală, cu date specificate despre starea materială a părinților concurentului și despre a sa proprie. Rudeniile încă au să prezinte asemenea dovadă.

4. Atestat școlar de pe anul școlar trecut, iar universitarii despre toate cursurile respective semestrele ascultate și document despre examenele prestate.

5. Concurenții să arate: ce eventuală bursă mai au, dovedind cu adeverință dela Direcțiunea școlii: de au sau nu au bursă, și că dacă au ce sumă face aceea.

Neobservarea uneia ori alteia din condițiile de mai sus va avea de urmărire, că cererile ajustate defectuos nu vor fi luate în socotină.

Arad, din ședința Consiliului eparhial, ca secție culturală școlară dela 13 Septembrie 1927.

Consiliul Eparhial ort. rom. din Arad.

1—3

Pentru îndeplinirea parohiei Labasint (protopopiatul Lipovei) devenită vacantă prin trecerea la cele eternela a parohului Atanasie Suciu, se publică din nou concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficios Biserica și Școala.

Emolumentele sunt:

- 1) Un întravilan parohial pe care se va muta edificiul școlii vechi, construindu-se în casă parohială.
- 2) Una sesiune parohială completă.
- 3) Stolele legale.
- 4) Birul preoțesc legal și anume 15 litre grâu și 15 litre porumb ori alt soi de bucate de fiecare număr de casă.
- 5) Aventura întregire dela stat.

Alesul e obligat a suporta toate dările după venitul parohial ce beneficiază, a catehiza la școala primară din loc și a predica în toată Dumineca și sărbătoarea.

Parohia e de clasa a III-a, recurenții vor dovedi asemenea cvalificațiune.

Reflectanții își vor înainta recursele adjutate cu documentele recerute Consiliului parohial ort. român din Labasint, la Oficiul protopopesc ort. român din Lipova și se vor prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare în sf. biserică din Labasint spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorie observând strict dispozițiunile §-lui 33 din Rep. pentru parohii.

Cei din alta dieceză au să poseadă permisiunea Sf. Sale D-lui Episcop diecezan de a putea recurge.

Consiliul parohial.

In înțelegere cu; Fabriciu Manuila protoiereu.

1—3

Pentru îndeplinirea parohiei I. (prime) din Cuvin rămasă vacantă prin abdicarea preotului Nicolae Tandreu se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Parohia este de clasa primă. Dela recurenți se cere cvalificațiunea prevăzută în concluzul Sinodului Eparhial No. 84/1910.

Venitele parohiei sunt:

1. Una sesiune pământ arabil, 32 jug. cad.
2. Birul și stolele legale.
3. Locuință în natură în casa testată parohiei de mecenatul Milan Orașovici, cu observarea că văduva testatorului are drept să locuiască până la moarte în două camere una sus și una jos.
4. Competința de lemne și de pășunat după sesiunea parohială.

5. Intregirea de salariu dela Stat.

Alesul va plăti toate impozitele după venitele sale parohiale va predica în toate Duminecile și sărbătorile când va fi de serviciu și va catehiza la școala unde va fi designat.

Reflectanții la această parohie sunt poftiți, ca cererile și certificetele de cvalificațiune și serviciu, adreseate către consiliul parohial din Cuhin, sa le înainteze P. On. Oficiu protopopesc ort. rom. din Arad. In sfânta biserică din Cuvin se vor prezenta spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și în oratorie cu stricta observare a dispozițiunilor din § 33, al Regulamentului pentru parohii.

Cuvin, la 31 Iulie 1927.

Consiliul parohial ort. rom. Cuvin.

In înțelegere cu: Traian Vașianu, protopop.

1—3

Nr. 2960/1927.

Pentru distribuirea uneia eventual celor două burse din fundațiunea medicului Dr. Iuliu T. Mera din Șiria se publică concurs de 30 zile socotite dela prima publicare al acestui concurs în organul eparhial „Biserica și Școala“.

Admisibili la concurs sunt în general tinerii români ortodocși săraci studenți la facultăți de drept, medicină, filosofie, tehnică, teologie, cu purtare bună și spor escelent în studii. La distribuirea burselor se vor ținea în seamă următoarele dispoziții speciale ale fundatorului:

a. Preferință vor avea în locul prin acela dintre reflectanți, cari vor putea dovedi, că sunt înrudiți cu fundatorul până la al șaselea grad de sânge ori de cuscrie.

b. În al doilea loc tinerii născuți în Șiria (jud. Arad).

c. În al treilea rând: cei născuți în județul Aradului, resp. în dieceza Aradului și în fine cei născuți în mitropolia ort. rom. a Aradului.

d. În absența recurenților potriviți din categoriile de mai sus ale studenților dela facultăți se pot vota burse și altor tineri studenți eminenti și săraci din clasele V—VII ale școlilor secundare, eventual academii comerciale, școale militare de cadeți și din preparandii (școale normale) în ordinea de sub a. (b).

Pentru a-și dovedi îndreptățirea, concurenții vor avea să prezinte potrivit cu dispozițiunile din §-X al literelor fundamentale, documente autentice a (c) sunt cetățeni români; b.) că-s născuți din căsătorie legală bisericească a părinților ortodocși români; c (că atât ei cât și părinți lor aparțin și acum bisericii

ortodoxe române; d.) că sunt atât de săraci, încât fără stipendii nu sunt în stare a-și continua studiile; e. (că atât trupește cât și sufletește sunt sănătoși; f. (că studiile de mai înainte le-au terminat cu spor excelent; g. (cu informațiune familiară, că sunt înrudiți cu fondatorul până la al VI—lea grad de sânge ori de cuscrie, că sunt născuți în Siria, ori în județul Aradului, ori în dieceza Aradului ori pe teritoriul mitropolia Aradului.

Imprejurarea de sub lit. d.) se va dovedi cu atestat bineprecizat și detaliat, dela antistia comunală și vidimat de oficiul parohial ort. român al locului.

Reflecții, cari eventual au vre-o bursă, sunt datorii să arate: suma acelei burse și că dela cine o au și în ce sumă?

Cererile, ajustate cu dovezile cerute mai sus vor trebui trimise Consiliului eparhial ort. român din Arad, în termen. Cererile intrate mai târziu ori neadjustate complet nu se vor lua în socotință.

Arad, din ședința Consiliului eparhial ținută în 13 sept. 1927.

Consiliul eparhial ort. român din Arad.

† Grigorie.

2—3

Pentru întregirea definitivă a postului de paroh la parohia de clasa I. din Crocna protopopiatul Gurahonțului, se publică concurs cu termen de 30. zile de la prima publicare în „Biserica și Școala“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Sesiunea parohială, constătoare din 22 jughere catastrale pământ, parte arător și un intravilan parohial.
2. Ștoalele legale.
3. Birul parohial legal.
4. Întregirea dela stat, pentru care parohia nu ia răspundere.

5. Locuința acomodată cu supradificatele trebuincioase, ce o va închiria parohia pe speșele sale, și pânăcând renovată radical Casa parohială (fosta școală confesională) se va putea preda în folosința parohului ales.

În caz de nu s-ar afla recurenți cu cvalificația regulamentară de clasa I. se vor admite, și de clasa II. eventual și dea III.

Reflecții la acest post, sunt poștiți ca, recursele lor ajustate în regulă conform Regulamentului p. parohii, să le trimită Oficiului protopopesc al Gurahonțului în Halmagiu adresate Consiliului par. din Crocna, în termenul desus; și să se prezenteze—cu avizul prealabil al protopopului, în vreo Duminecă ori sârbătoare în s. biserică din Crocna, predicând or servind, spre a să face cunoscuți poporului. Recurenți, din altă eparhie, sunt poștiți, a se prezenta. în

nte de a-și înainta recursele la oficiul ppsc în Halmagiu, spre a dovedi, că sunt îndreptățiți prin binecuvântarea P. S. Episcop al Eparhiei noastre, să reflecteze la aceasta parohie, producând și atestate de serviciu pe teren bisericesc ori școlar.

Alesul e obligat să solvească toate dările publice după folosința sesiei p. și acelor lalte benefici parohiale; totodată e obligat să catehizeze elevii școalelor primare din loc.

Consiliul par. din Crocna, din ședința sa dela 23 aug. 1927.

În înțelegere cu: Protopop *Cornel Lazăr.*
adm. ppiatului Gurahonț.

3—3

LA EXPOZIȚIA DE INDUSTRIE DIN ARAD ÎN 1903, A OBTINUT DECORAȚIE CU DIPLOMĂ DE ONOARE.

TURNĂTORIE DE CLOPOTE

IOSIF BISZÁK

GHIOROC (Jud. Arad)

SE TOARNĂ ÎN DIFERITE FORME ȘI MARIMI CU INSCRIȚII SPECIALE PE CORP LUCRATE DIN MATERIE PRIMĂ ȘI CU PREȚURILE CELE MAI MODERATE.

DORITORII SE POT ADRESA ÎN SCRIS PENTRU RELAȚII.

CATALOG LA CERERE GRATIS.

UZINELE METALURGICE TIMIȘOARA S. P. A.

STRADA ANDREI MUREȘANU No. 3.

Clopote din metal curat. Armonie și acord perfect. Instalat cu cele mai moderne mașini. Prețurile absolut convenabile.

TELEFON No. 23—42.

Redactor responsabil: **SIMION STANA.**
Censurat: Prefectura Județului.